

ĐÁP ÁN - THANG ĐIỂM
MÔN NGỮ VĂN 10 CUỐI KÌ I
NĂM HỌC: 2024-2025

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	5,0
	1	Bài thơ được viết bằng thể thơ nào? Chủ thể trữ tình của bài thơ là ai? Đó là chủ thể ẩn, chủ thể trực tiếp hay chủ thể nhập vai? - Thể thơ: Lục bát. - Chủ thể trữ tình: Không xuất hiện trực tiếp, có thể là người con đang mong muốn được về bên mẹ. Chủ thể ẩn. *Hướng dẫn chấm: - <i>Vế 1 HS trả lời như đáp án: 0,5 điểm</i> - <i>Vế 2 HS nêu trả lời chủ thể ẩn vẫn được trọn: 0,5 điểm</i>	0,5 0,5
	2	Hãy chỉ ra những hình ảnh thiên nhiên trong khổ thơ (2) và nhận xét về hiệu quả thẩm mỹ những hình ảnh này. - Những hình ảnh thiên nhiên trong khổ thơ (2): “trời xanh, hoa ngâu vàng xuống mặt sân, gió”. - Nhận xét về hiệu quả thẩm mỹ những hình ảnh: Đó là những hình ảnh giàu sức gợi hình, giàu sức biểu cảm, thể hiện được vẻ đẹp của thiên nhiên yên bình, trong trẻo, gắn với hình ảnh quê nhà trong kí ức cùng mong muốn được trở về với không gian chất chứa đầy kỉ niệm yêu thương. *Hướng dẫn chấm: - <i>Vế 1: HS trả lời đúng như đáp (3 hình ảnh): 0,5 điểm, 2 hình ảnh: 0,25 điểm.</i> - <i>Vế 2: HS trả lời đúng như đáp: 0,5 điểm</i> - <i>-> Vế 2 nếu hs trả lời ý tương tự vẫn cho điểm tuyệt đối.</i>	1,0
	3	Chỉ ra và nhận xét về vai trò của vần và nhịp trong bài thơ. - Vần: + Vần chân kết hợp với vần lưng: <i>xưa-đưa, tranh-xanh, sân-ngân, som-com, đầy-gầy, còn-tròn, nay-may.</i> + Vần chân trong các tiếng nào - <i>dao, lành -tranh, lân- sân, thom-rom, vầy-đầy, hay-nay, ngon-còn, hay -nay</i>, lối gieo vần từng cặp, tạo âm hưởng trầm bổng, thể hiện cảm xúc thiết tha, nhấn mạnh kí ức của chủ thể trữ tình khi nghĩ về kí ức. - Nhịp: Cách ngắt nhịp chẵn, nhịp đôi: 2/2/2, 2/4, 4/2, 4/4 tạo cảm giác chậm rãi, nhịp nhàng phù hợp để diễn tả cảm xúc. *Hướng dẫn chấm: - <i>Vế 1: Hs trả lời như đáp án: 0,5 điểm, chỉ ra 4 vần và nhận xét: 0,25 điểm.</i> - <i>Vế 2: Hs trả lời như đáp án: 0,5 điểm, chỉ ra được 1 cách ngắt nhịp và nhận xét: 0,25 điểm.</i> - <i>Trường hợp hs chỉ chỉ ra vần và nhịp hoặc nhận xét mà không chỉ ra: 0,5 điểm.</i>	0,5 0,5

	- Về nghệ thuật: + Thể thơ lục bát ngọt ngào, tha thiết phù hợp để thể hiện nỗi niềm xa quê của chủ thể trữ tình. + Ngôn từ trong sáng, dung dị mà không đơn điệu. + Hình ảnh gần gũi, thân quen. Đặc biệt là sự lặp lại các hình ảnh “mái nhà”, “võng”, “mẹ” khắc họa nỗi nhớ sâu nặng nghĩa tình với gia đình, quê nhà của tác giả. Kết cấu này đã góp phần tạo nên mạch cảm xúc của bài thơ: Tình yêu mẹ, gia đình, quê hương sâu nặng của chủ thể trữ tình. Đó là tâm trạng hồi tưởng những kỉ niệm xưa, tất cả như thước phim quay chậm trong kí ức và hiện lên đầy đủ trong bài thơ. + Chủ thể trữ tình ẩn. Chủ thể không xuất hiện trực tiếp mà thể hiện qua dòng kí ức mong ước được quay lại với thời gian, cảnh vật ngày xưa, thể hiện qua nỗi niềm (mong ước, hồi tưởng) nhằm thể hiện nỗi nhớ mẹ, gia đình, quê hương da diết, đồng thời đã tác động trực tiếp đến tình cảm của người đọc. + Cách ngắt nhịp: Nhịp chẵn, nhịp đôi: 2/2/2, 4/2, 4/4 tạo cảm giác chậm rãi, nhịp nhàng phù hợp để diễn tả cảm xúc. + Cách gieo vần: Vần chân kết hợp với vần lưng: <i>xưa-đưa, tranh-xanh, sân-ngân, sơm-com, đây-gây, còn-tròn, nay-may</i>; Vần chân trong các tiếng: <i>nào - dao, lành -tranh, lãn- sân, thom-rom, vầy-đầy, hay-nay, ngon-còn, hay -nay</i> lối gieo vần từng cặp, tạo âm hưởng trầm bổng, thể hiện cảm xúc thiết tha, nhấn mạnh kỉ niệm của chủ thể trữ tình khi nghĩ về kí ức. Bài thơ giàu nhạc điệu chứa đựng biết bao cảm xúc trong lòng của chủ thể trữ tình. + Biện pháp tu từ: ✓ Điệp cấu trúc, ngữ: <i>Muốn về</i> (khổ 1), (khổ 2), (khổ 3), khổ (4). ✓ Nhân hóa: <i>gió tần ngần chưa thom.</i> ✓ Liệt kê: <i>mái nhà xưa, mái nhà tranh, cọng rom, chiều nay.</i> ✓ - Về nội dung: Cảm hứng chủ đạo là nỗi nhớ về mẹ, gia đình, quê hương da diết khi tác giả ở nơi xa. Qua đó người đọc cảm nhận được tấm lòng yêu gia đình, quê hương đất nước sâu sắc của tác giả. *Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 3,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 2,0 điểm – 2,75 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 1,0 điểm – 1,5 điểm.</i> * Kết bài: - Khái quát nội dung và nghệ thuật bài thơ - Tác động của bài thơ đối với bản thân hoặc cảm nghĩ sau khi đọc. *Hướng dẫn chấm: - <i>Trình bày được 2 ý: 0,5 điểm.</i> - <i>Trình bày được 1 ý: 0,25 điểm.</i>	2,0 1,0 0,25 0,25
	d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,25

		<i>*Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</i>	
		<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
TỔNG ĐIỂM			10,0

-----Hết-----